

noget ud af Loven, maatte vi give Slip paa det, og jeg tror egentlig heller ikke, at der er ret mange, der for Alvor have troet paa, at vi havde Kraft nok til at kunne trække 1½—2 Millioner Kr. ud af Statskassen og saa samtidig skaffe større Frihed for Borgerne i den Retning, som det ærede Medlem omtalte. Imidlertid glæder det mig, at den sidste ærede Taler dog ikke udtalte sig saa absolut decideret mod Loven. Jeg vil for øvrigt haabe, at det ærede Medlem ikke maa ligne sin Forgænger her i Salen. Han begyndte nemlig med at være en meget varm Ven af Skoleloven og endte med, efter at være kommen ud af Tinget, at blive en skarp Modstander. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem maa have det anderledes, at han maa begynde med at være en Modstander af Forslaget og ende med at stemme for det. Med det samme maa jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). I øvrigt at besvare hans Udtalelser finder jeg mig ikke beføjet til, det vil jeg overlade til den gamle Ordfører, det ærede Medlem for Ringkøbing, der jo i denne Sag til de fleste Tider har staaet som Ordfører for de to Grupper af Venstre her i Salen. Men i øvrigt skal jeg kun bemærke, at de Argumenter, jeg hørte fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) ere akkurat de samme Argumenter, som jeg i Fællesudvalget har hørt blive gjorte gældende fra Landstingets højre Side de to Gange, Sagen har været i Fællesudvalg. Naar jeg har nævnt min Stilling til denne Sag og sagt, at jeg ikke alene ikke vil modarbejde Sagen eller lægge den Hindringer i Vejen, men at jeg tværtimod vil arbejde for den og stemme for den, er det dog en given Sag, at der er Punkter i Loven, som jeg efter hele min Stilling ikke kan være glad ved eller tilfreds med. Jeg skal blot nævne de Punkter, som Tinget ved, at jeg under hele Sagens Behandling har været imod. Det er for det første Tilskuddet til Københavns Kommune, dernæst, at Lærerinderne og Andenlærerne skulle have Havejord. Den Udgift og Ulejlighed, som det vil volde Kommunerne, staa ikke i Forhold til den Fordel, det vil give de paagældende. Jeg

□

er endvidere imod, at Staten skal betale Lønningstillæg til Overlærerne i Købstæderne; det mener jeg, at Købstæderne selv udmærket godt kunne betale. Jeg er fremdeles imod det Grundtræk i Loven, at de bedrestillede Egne i Landet og København snarest ville faa en Lettelse, medens de daarligst stillede Egne ville faa forøgede Udgifter. Men naar jeg nævner dette, mener jeg dog ikke, at disse Anker ere af den Betydning, at jeg paa Grund deraf vil modarbejde eller stemme imod Loven. Hovedansvaret for disse Ting maa selvfølgelig Flertallet her i Salen have, selv om vi andre, naar vi stemme for Loven, ogsaa maa have et Medansvar, det skal jeg aldrig benægte. Jeg ønsker allermindst, at Skoleloven skal blive et Agitationsmiddel i Befolkningen, thi det er klart, at hvis den blev det, hvis den blev et Mittel til at sætte Hjemmene op imod Lærerne, saa er det sikkert og vist, at saa vilde man faa et meget daarligt Udbytte af Skoleloven, selv om der derigennem blev givet lidt flere Penge til Lærerne. Naar jeg indtager det Standpunkt, jeg har nævnt, er det nærmest af tre Grunde, som jeg skal tillade mig kortere at fremsætte uden videre Motivering. Den første Grund er min Sympati over for Lærerstanden i dens Helhed. Den anden Grund er, at en hel Række af Kommuner, navnlig i Jylland, hvor jeg er bedst kendt, i flere Aar har ventet paa en Skolelov for at faa deres Skolevæsen ordnet. Det er i mange Kommuner blevet paatrængende nødvendigt at faa en Ordning, enten der kommer en Skolelov eller ej, og for disse Kommuner vil det aabenbart være en Fordel, at Loven gaar igennem. Ved Siden af disse to Grunde maa jeg maaske nævne en tredje. Mulig er det noget sangvinsk og noget naivt af mig, men jeg har tænkt mig, at Gennemførelsen af denne Lov skulde betyde en Indledning, ikke til en politisk Konfliktperiode, men til en begyndende frugtbringende Reformperiode, der opfyldte en Del af de Krav, Befolkningen stiller i økonomisk Henseende. Erfaringen har vist, at naar der ikke kommer noget syndeligt ud af Lovgivningsarbejdet, stiler det altid mod Stridigheder, og hvad deraf følger, og jeg tror, at baade dette Ting og